

A centenáriumi év a komoly ujjáépítés éve lesz

A szegedi Nemzeti Bizottság 48-as ünnepélye

Csütörtökön ünnepelt az egész ország. Ezuttal nemcsak a régi eszlandóit búcsúztak és köszöntötték az újat, hanem ünnepelték az 1848-as események százszünetes évfordulójának első napját. A centenáriumi év első napja egybeesik a magyar szabadságharc nagy szellemi bajnokának, Petőfi Sándornak születésével. Ott is, a szabadságharc fiataljainak 25 éves tiszteletnapját ünnepelték ezen a napon. Szerte az országban mindenütt a Nemzeti Bizottságok rendezték ünnepségeket és bevonták munkájukba az ifjúságot is a 48-as ünnepségeken keresztül. Ünnepelt az ország demokratikus népe és megérte azt, hogy a centenáriumi évre valóban teljes tisztelettel, igazi lényegében, szabadon emlékezzék nagy hőseiről.

Az ünnep délelőttjén a honvédsereg adotta tiszteletét a város háza előtt, délután pedig Szegeden is a Nemzeti Bizottság rendezett megemlékező ünnepséget a városháza közgyűlési termében. Zsúfolásig megtelt a terem, de sajnos éppen a fiatalok nem vettek részt olyan nagy számban, mint kívánatos lett volna.

A Himnusz elhangzása után dr. Tóth László országgyűlési képviselő, a szegedi Nemzeti Bizottság elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

Napjaink küzdelme a magyar demokrácia valóra váltásáért nem más, mint a 48-as hősök eszméinek, programjainak korszerű megvalósítása — mondta. Majd kitért arra, hogy a márciusi ifjak egyike, az eszméiért hősi halált halt Vasvári Pál már úgy érzi, hogy a polgárság forradalmát követni fogja a negyedik rend forradalma.

Ünnepi beszédet a magyar ifjúság nevében dr. Lőkös Zoltán, a 48-as bizottság tagja mondott. Hangsúlyozta, hogy a 48-as szabadságharc azért nagyjelentőségű, mert ez volt az első alkalom a magyar történelemben, amikor a külső ellenséggel való küzdelem egybeforodott a belső ellenséggel való harcral, vagyis a nemzeti szabadságharc a társadalmi szabadságjogokért való küzdelemmel.

Petőfi, Kossuth, Tócsics beszédeiből vett részletekkel támasztotta alá mondanivalóját, majd kijelentette:

— Nekünk a magyar szabadságharc nagyjainak utját kellett, alkottal akarással kell követnünk. A centenáriumi évnek a komoly ujjáépítés éveinek kell lennie.

A magyar viszonyok átalakítása nem állhat meg a földreformnál és a pusztán németellenességénél. Nem szabad megállnunk, hanem tovább kell mennünk a népi demokrácia útján és felelősséget kell vállalnunk a külföldi imperialisták, a háborus uszítók magyarországi szövetségeseinek, a nagytőkészeknek politikai és gazdasági befolyását is.

A honvédség nevében Bartha János elvtárs, honvédelmi tábornagy szólalt fel:

— Be fogjuk bizonyítani — mondotta —, hogy a honvédség a 48-as szabadságharcos honvédség egyenes leszármazottjaként forradalmi hadsereg akar lenni és minden tevékenységünk oda irányul, hogy ebben a szel-

temben építsük fel ezt a honvédséget, a dolgozó nép szabadságának és békeszerető népek szabadságának védelmére. A honvédség mindig ott fog állni a dolgozó nép belső békéje mellett és ellenszögül a külső támadóknak a békeszerető népek testvéri közösségében.

Az ünnepséget Seres József

szabadművelődési felügyelő zárta be és rámutatott arra, hogy az 1848-as és vele az 1948-as év a szabadság szimbólumává emelkedett. Mintha a gondviselés intézte volna a magyarság sorsát úgy — mondotta —, hogy éppen most legyen a nagy változás. A kételkedőket meggyőzi majd ez az év, mert erre bízhatja nemcsak a jövő szép álma, hanem a múlt is.

Az egyes felszólalások között szép sikerrel működött közre a rendezőnek, Dorsay- és Kodály-művekkel, Varga Lehel kar-nagy vezényletével, az Általános Munkás Dalegyület pedig dr. Endrődy Ferenc vezényletével, a szegedi Nemzeti Színház művészei ugyancsak nagy sikerrel szavaltak Petőfi-verseket.

Amnesztia-rendelet készül a centenárium alkalmából

A köztársaság második évfordulója és a centenárium alkalmából az igazságügyi kormányzat közkegyelmi tervezetet készített. A tervezet szerint négy részből áll a közkegyelem.

Általános amnesztia alá esnek mindazok, akik nem bűnözési hajlamból, hanem a felszabadulás után idői rendkívüli körülményei miatt követtek el bűncselekményt. Amnesztiát kapnak azok is, akiknek büntetése már idejémultának látszik, illetve akiknek bűne ma már szinte nem is számít bűncselekménynek. Amnesztia jellegű lesz az

a rendezés is, amely azoknak a sorsáról dönt, akiket az ostrom és a felszabadulás rendkívüli körülményei miatt 1945 január elején kiengedtek a fegyvertételekből.

A negyedik csoport a politikai bűnözők amnesztiájával foglalkozik. Annyi bizonyos, hogy csak enyhébb politikai bűncselekményekre terjed ki az amnesztia.

A törvénytervezet január közepére elkészül és a minisztertanács elé kerül. A február 1-én megjelenő hivatalos lap közli az amnesztia teljes szövegét.

Most vásároljon

I-a prima tüzfát, lignitet, textilt és fűszerárucikket a Munkásszövetkezethen

Telefon: 4-63

Rendelet a kontárkérdés megoldására

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a kontárkérdés megoldására. A rendelet szerint az iparüzőket arcképes igazolvánnyal látják el annak igazolásánál, hogy jogosultak elvégezni az igazolványban feltüntetett ipar körébe tartozó munkákat. A könyvecskéket, amelyek egy naptári év tartamára szólnak, az illetékes iparügyi hatóság állítja ki. Az új rendelet szerint azt is megbüntetik, aki ismétlenül kontárral végeztet ipari munkát.

Kitüntették az MNDSz tagjait

Az újév második napján Dinyés Lajos miniszterelnök Tildy Zoltán elnök megbízásából kitüntetésekkel nyújtott ki a szociális munkában kiváló magyar asszonyoknak. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének tagjai valamennyien egyforma kitüntetést, a Köztársasági Érdemérem arany fokozatát kapták. A kitüntetettek között van Tildy Zoltánné, az elnök hitvese. Dinyés Lajosné, Rákosi Mátyásné, Szakasits Árpádné, Gerő Ernőné, Rajk Lászlóné, Vas Zoltánné, Erdei Ferencné és az ország minden részéből egyszerű parasztfasszonyok, bányászfelelősök és minden dolgozó réteg képviselői.

Továbbra is érvényes a régi tiziorintos

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő, 1946. évi június hó 3-ai kelettel ellátott 10 forintos címletű bankjegyeknek a forgalomból való bevonására kifizetett időtartamát a magyar kormány hozzájárulásával 1948 március hó 31-ig terjedő időpontra meghosszabbította, így továbbra is érvényes marad az eddig fizetési képtelennek el kell fogadni. Ez után az időpont után a Nemzeti Bank és fiókintézei csak beváltásra jogosultak 1951 március 31-ig.

Némán köszöntötték a centenáriumi évet a szegedi harangok

Harangzúgással üdvözölte az Újév első perceit, a centenáriumi évet a főváros és a magyar falvak lakossága. Megszóltak a harangok a mintegy másfél század távlatából köszöntötték a lánglelkű költő születése napját. A nádfeleles kicsiny házból indult utjára a költő, ki később a magyar szabadság vértanújává lett. Felszabadulva a fasizmus jármái alól, mint szabad emberek szabad hazában léptünk a centenáriumi évbé. Ugy rémlik azonban, Szegeden megfellekedtek az Újév napjáról, a harangok némák maradtak, még a városháza harangján is csak az óra ütött tizenkettsöt. Milyen szerencse, hogy legálább az óra nem feledkezett meg a pontban éjfélkor köszöntötte a centenáriumi évet. De Szegeden nemcsak ez az egy torony mered az ég felé, mégis csak ebben az egy toronyban hallottunk valami kongást, ami talán az Újév kezdetét volt hivatott jelezni. Ugyanigy volt a békekötés napján. Bezzeg, nem hallgattak a toronyok 1943-44

éjjelen. Majdnem két óra keresztül bugott a fogadalmi templom tornyában a "hősök" harangja. Hősöket dicsőített, szellemeiket, munkásokat, akik kényszerből életüket adták, hogy a fasizmus megmaradhasson. Ezzel fizettek a síró anyáknak, a könnybarázdás feleségeknek. Szerették volna, ha a nép továbbra is szorgalmasan él, propagandát felhasználta még a templom harangjait is. Szerencsére nem így történt: Győzött az igazság! Ők, az uszító fasizták elmentek, de szerencsére a harangok megmaradtak továbbra is a tornyokban, hogy igazi hivatásukat teljesítsék: őrséjtsék a szabadság mártírjait. A harang azonban csak öntvény, magától nem jöhet mozgásba, hál némo maradt. Nem volt talán, aki meghuzza a kötelet? Vagy talán a demokrácia és a szabadságnak híveit nem engedték a kötelekhez? Nem tudjuk: Ugy látszik, Szeged templomának nem szabadsághőse Petőfi Sándor. Vagy mi tévedtünk? Döntsék el ezt az erre hivatottak!

Ország — Világ

BUDAPEST. Szólin generálisnak a következő választásvárat küldte: »A Magyar Kommunista Párt 1947. évi közgyűlésén, Rákosi Mátyásnak, Budapest. A Magyar Kommunista Párt központi vezetőségének és annak személyesen köszönöm születésnapom alkalmából küldött elvtársi üdvözlését és jókívánatokat. Szólin J.»

PRAGA. A csehszlovák kommunista párt hírközlése évvi jelentésében közölte, hogy a párt taglétszáma az elmúlt évben 250 ezerrel gyarapodott. A csehszlovák kommunista pártnak most 1,310.000 tagja van.

WASHINGTON. Az amerikai rádió beszámolt arról, hogy hivatalos megállapítások szerint november 1-e óta 900 közfogyasztási cikk ára az Egyesült Államokban 3,2 százalékkal drágult.

RANGOON. Burma az első brit birtok lesz, amely vasárnap független állammá válik. A burmai állam függetlenségét vasárnap 4 óra 20 perckor kiáltják ki. Ennek az időpontnak közeledtével 19 percen át tartó ünnepélyes dobpergással jelölték az időt és a dobpergés eltelével Burma függetlenné válik.

PRAGA. A Nadora Obrodának adott cikkében Clementis államtitkár nyilatkozott Csehszlovákia külföldi kapcsolatairól. Megállapította az államtitkár, hogy az újév legnagyobb kérdése a csehszlovákiai magyar kisebbség sorsának rendezése és a magyarországi szlovák áttelepülések betegezése.

A nagyszegedi 48-as kulturverseny

Az 1848-as Országos Kulturverseny Nagyszegedi Rendezőbizottsága alábbi időpontokban és helyeken rendez meg a körzeti ének- és zeneversenyeket:

1. Énekkarok részére január 4-én, vasárnap a Tisza-szálló nagytermében délután 4 órai kezdettel.
2. Zeneszámok részére január 4-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Postások Egyesületi Székháza, Vásárlélyi-sugárút 21.
3. Az egyéni énekszámok részére január 6-án. Vízkereszt napján délután 4 órai kezdettel az alsóvárosi kulturházban, Rákóczi-utca 1.

Belépődíj 2 és 1 forintos árban a helyszínen váltható. Kéri a Rendezőbizottság a közönséget, hogy a 48-as centenárium jegyében megrendezett versenyeken minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy így valóban az egész országot megmozgató eseménnyé váljék. A 48-as kulturversennyel kapcsolatban a következő levelet kapta a Magyar Kom-

munista Párt nagyszegedi végrehajtó bizottsága:

— Hálás köszönetet mondok egy a magam, mint nevelőtestületem, valamint az árpádközponti szülők és tankelesek nevében azért a nagyon kedves szívességükért, melynél fogva lehetővé tették tanulóinknak a 48-as kulturversenyen való megjelenésüket. Gyermekünknek igen nagy örömet és kedves élményt tetszett szerezni a gépkocsi rendelkezésünkkel bocsájtásával. Magyaros, népnevelő munkákkal igyekszünk népünket felemelni s ezzel szerezni kedvező szíveskedését és támogatását.

— Köszönetet mondok továbbá a Magyar Kommunista Párt városi falujáró csoportjának azért a támogatásért, hogy egy vaskályhával megajándékozta az árpádközponti áll. iskolát. Kérem a Magyar Kommunista Pártot, hogy a multban annvira elbányagolt tanyai népet szives támogatásukkal a jövőben is felkarolják sziveskedjenek. Magyaros szives köszönettel: Hád Antal áll. isk. igazgató.

A szegedi közmunkaalatvány lelemelését kérik a város vezetői

A héten Budapesten járt Gyáni Imre főispán, Dénes Leó elvtárs polgármester és Róna Béla elvtárs pénzügyi tanácsnok. Az ujjáépítési minisztériumban és a tervhivatalban nagyobb összeget kértek Szeged számára a közmunkák fedezésére. Azt kérték, hogy százezer forinttal, tehát havi 220 ezer forintba emeljék fel a szegedi közmunkadíjak összegét. Vázol-

ták a város súlyos anyagi helyzetét és illetékesektől kedvező ígéretet kaptak.

Komoly stádiumba jutottak a szegedi háziipari foglalkoztató felállítására vonatkozó tárgyalások is. Előreláthatóan, ha a további tárgyalások is sikerre vezetnek az ujjáépítési minisztériummal, akkor még január végén ismét felállíthatják Szegeden a háziipari foglalkoztatót.

A Szegedi Állami Nemzeti Színház heti műsora:

Szombat, január 3., este 7-kor: **Az arany meg az asszony.** — opera. — **Sylvia** balett. — Bérletszűnet.

Vasárnap, január 4., délután 3: **A mosoly ország,** operett. — Bérletszűnet.

Vasárnap, január 4., este 7-kor: **Rigoletto,** opera. — Bérletszű-